

معدن

فصل ٦

مقدمه

آمارگیری از فعالیت‌های مربوط به معادن کشور و انتشار مستمر نتایج آن، از سال ۱۳۳۳ توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت وقت آغاز شد. این آمارها، هر سال همزمان با انتشار "آمار فعالیت‌های صنعتی"، در ضمیمه نشریه مذکور به چاپ می‌رسید ولی از سال ۱۳۳۹، آمارهای مربوط در نشریه‌ای مستقل تحت عنوان "آمار فعالیت‌های معدنی ایران" منتشر شد.

اولین سرشماری از معادن کشور در آذرماه سال ۱۳۴۲ توسط وزارت اقتصاد اجرا شد و از سال ۱۳۴۲ تا سال ۱۳۵۳، دفتر آمار وزارت اقتصاد با استفاده از آمارهای دفاتر معادن نقاط مختلف کشور، هر سال آماری از فعالیت‌های معادن جمع‌آوری و منتشر می‌کرد.

در سال ۱۳۵۳، دومین سرشماری از معادن کشور با همکاری مرکز آمار ایران و وزارت صنعت، معدن و تجارت اجرا شد.

از سال ۱۳۵۳ تا سال ۱۳۵۷، مرکز آمار ایران به‌طور سالانه بخشی از معادن کشور را به عنوان معادن منتخب مورد آمارگیری قرار داد. از سال ۱۳۵۷ تا سال ۱۳۶۳، به دلیل عدم اجرای طرح‌های آماری و نیز فراهم نبودن آمارهای ثبتی جامع، این بخش از فعالیت‌های اقتصادی دچار خلأ آماری شد.

در سال‌های ۱۳۶۴ و ۱۳۶۵، مرکز آمار ایران به آمارگیری از معادن تحت پوشش بخش عمومی اقدام کرد و در سال ۱۳۶۶، سومین سرشماری از معادن کشور را به مرحله اجرا درآورد.

از سال ۱۳۶۷ تا سال ۱۳۹۶ به استثنای سال‌های ۱۳۷۰ و ۱۳۸۴ آمارگیری از معادن کشور به‌طور سالانه انجام شده است.

آمار و اطلاعات مندرج در این فصل، از نتایج آمارگیری‌ها و سرشماری‌های مذکور و همچنین آمارهای ارائه شده توسط اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی حاصل شده است که شامل مشخصات و عملکردهای اقتصادی معادن و مشخصات عمومی شرکت‌های تعاونی معدنی می‌باشد.

لازم به ذکر است روش تولید آمار و اطلاعات ارائه شده توسط اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی به صورت ثبتی است.

در مورد آمارهای ارائه شده، توضیحات زیر ضروری است:

۱- در آمارگیری از معادن فعال کشور، اطلاعات مربوط به نفت و گاز، مواد رادیواکتیو و خاکرس جمع‌آوری نشده است و به دلیل اهمیت خاص نفت و گاز، اطلاعات آماری مربوط به این فعالیت‌ها در فصل ۷ (نفت و گاز) به‌طور مجزا ارائه می‌شود.

۲- در طرح آمارگیری از معادن در حال بهره‌برداری کشور، معادن شن و ماسه به روش نمونه‌گیری و سایر معادن به‌صورت سرشماری، مورد آمارگیری قرار می‌گیرند.

۳- در این فصل برای طبقه‌بندی فعالیت‌های بخش معدن از طبقه‌بندی بین‌المللی فعالیت‌های اقتصادی (I.S.I.C)، ویرایش چهارم، با اعمال تغییراتی در آن استفاده شده است.

تعاریف و مفاهیم به کار رفته در این فصل به شرح زیر است:

معدن: به محدوده‌ای اطلاق می‌شود که شامل ذخیره معدنی است.

کانه‌آرایی: به تمامی عملیات فیزیکی و شیمیایی که به منظور جداکردن قسمتی از مواد باطله از کانه و یا تفکیک کانه‌ها از یکدیگر انجام می‌شود.

معدن در حال بهره‌برداری: معدنی که در آن مجموعه‌ای از عملیات، به منظور استخراج، کانه‌آرایی و به دست آوردن مواد معدنی قابل فروش انجام می‌شود.

مدیریت خصوصی: مدیریتی است که توسط افراد یا مؤسسات خصوصی اعمال می‌شود.

مدیریت عمومی: مدیریتی است که توسط وزارتخانه‌ها، سازمان‌های دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، بانک‌ها، شهرداری‌ها و سایر مؤسسات بخش عمومی اعمال می‌شود.

شاغلان: تمامی افرادی هستند که در داخل یا خارج معدن به صورت تمام‌وقت یا پاره‌وقت برای معدن کار می‌کنند. شاغلان از نظر وظیفه‌ای که به عهده دارند به دو گروه شاغلان خط تولید (ماهر و ساده) و سایر شاغلان (اداری، مالی و خدماتی) تفکیک می‌شوند.

شاغلان ماهر خط تولید: کارکنانی هستند که به اعتبار دانش فنی و تجربه‌ای که کسب کرده‌اند، توانایی انجام یک قسمت از کار فنی خط تولید را داشته باشند، مانند مهندسان، تکنیسین‌های فنی، استادکاران، سرکارگران، کارگران ماهر، تعمیرکاران و رانندگان.

شاغلان ساده خط تولید: کارکنانی هستند که شغل مورد تصدی آنان در خط تولید نیاز به تعلیم و کسب مهارت ندارد، مانند: کارگران ساده، باربران و بارگیران.

سایر شاغلان (اداری، مالی و خدماتی): کارکنانی هستند که به امور دفتری، اداری، مالی و خدماتی معدن و یا دفتر مرکزی، اشتغال داشته و به طور مستقیم در امر استخراج و تولید دخالت ندارند. در ارائه آمار شاغلان، توضیح این نکته ضروری است که در محاسبه از روش "متوسط تعداد شاغلان در سال" استفاده شده است.

جبران خدمات مزد و حقوق‌بگیران: رجوع کنید به تعاریف و مفاهیم "فصل ۵- کشاورزی، جنگلداری و شیلات".

تولیدات مواد معدنی: مجموع مواد معدنی حاصل از یک رشته فعالیت استخراج است که به اشکال گوناگون قابل عرضه به بازار می‌باشد. شایان ذکر است که در بعضی از رشته فعالیت‌ها یا معادن، مواد معدنی به همان صورتی که از کانسار استخراج می‌شود، عرضه می‌گردد در صورتی که در بعضی دیگر از رشته فعالیت‌ها یا معادن، مواد استخراج شده پس از انجام عملیات فیزیکی یا شیمیایی لازم به منظور جدا کردن قسمتی از مواد باطله، تفکیک کانه‌ها و یا افزایش عیار ماده خام، به بازار عرضه می‌شود. ضمناً در یک رشته فعالیت، ممکن است چند ماده معدنی به دست آید، مثلاً در رشته فعالیت استخراج سنگ مس، مواد معدنی سنگ مس، کنسانتره مس و کنسانتره مولیبیدن از تولیدات رشته فعالیت مذکور به حساب می‌آیند.

ارزش تولیدات معادن: عبارت است از مجموع ارزش مواد معدنی استخراج شده، مواد معدنی فراوری شده در محل معدن و ضایعات قابل فروش مواد معدنی بر اساس قیمت فروش در محل معدن.

سرمایه‌گذاری (ارزش تغییرات اموال سرمایه‌ای): رجوع کنید به تعاریف و مفاهیم "فصل ۵- کشاورزی، جنگلداری و شیلات".

ارزش افزوده: ارزش اضافی ایجاد شده در جریان تولید است.

ارزش دریافتی‌ها (ستاندها): ارزش دریافتی معدن، عبارت از ارزش دریافتی بابت خدمات تولیدی و خدمات غیرتولیدی است.

ارزش پرداختی‌ها (داده‌ها): ارزش پرداختی معدن، عبارت از ارزش پرداختی بابت خدمات است.

شرکت تعاونی: رجوع کنید به تعاریف و مفاهیم "فصل ۵- کشاورزی، جنگلداری و شیلات".

شرکت تعاونی معدنی: نوعی شرکت تعاونی است که در زمینه استخراج، بهره‌برداری و فروش مواد استخراج شده از معادن فعالیت دارد.

گزیده اطلاعات

بر اساس نتایج طرح آمارگیری از معادن فعال در سال ۱۳۹۷، تعداد ۶۹ معدن در حال بهره‌برداری وجود داشته که ۸۴/۱ درصد معادن دارای مدیریت خصوصی بوده‌اند. نتایج بدست آمده نشان می‌دهد، در مجموع ۴۸۳ نفر در این معادن به کار اشتغال داشته‌اند که تعداد شاغلان نسبت به سال ۱۳۹۶، ۲۰/۷ درصد افزایش داشته است.

شایان ذکر است معادن استخراج شن و ماسه با ۵۲/۲ درصد و استخراج سنگ لاشه با ۲۰/۳ درصد بیش‌ترین سهم از تعداد معادن را در این سال داشته‌اند و ۱۰۰ درصد از استخراج‌ها به روش روباز بوده است.

در سال ۱۳۹۷، ارزش تولید مواد معدنی معادن در حال بهره‌برداری، بیش از ۱۰۰۹ میلیارد ریال بوده است. معادن شن و ماسه با ۷۸/۹ درصد و بعد از آن معادن سنگ آهک با ۱۴/۳ درصد بیش‌ترین سهم ارزش تولید را به خود اختصاص داده‌اند.

ارزش افزوده حاصل از فعالیت‌های معادن در سال ۱۳۹۷، بیش از ۷۳۹ میلیارد ریال بوده که معادن استخراج شن و ماسه با ۷۶/۶ درصد بیش‌ترین و معادن استخراج سولفات استرونیوم و بر با ۰/۰۸ درصد کم‌ترین میزان ارزش افزوده را داشته‌اند.

در سال ۱۳۹۷، میزان ارزش سرمایه‌گذاری معادن در حال بهره‌برداری، حدود ۲۳/۷ میلیارد ریال بوده که معادن استخراج شن و ماسه با ۸۱/۵ درصد بیش‌ترین سهم را دارا می‌باشد.

لازم به ذکر است که ۷۵/۶ درصد از سرمایه‌گذاری معادن در زمینه ماشین‌آلات، ابزار و وسایل کار بادوام و تجهیزات اداری بوده که بیش‌ترین سهم سرمایه‌گذاری را به خود اختصاص داده است.

در سال ۱۳۹۸، تعداد ۱۶ شرکت تعاونی معدنی با سرمایه‌ای بیش از ۸/۷ میلیارد ریال در استان فعال بوده‌اند.

۱-۶- مشخصات عمومی معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت (میلیون ریال)

جبران خدمات مزد و حقوق‌بگیران	تعداد شاغلان	تعداد معادن			سال و فعالیت
		نحوه مدیریت		جمع	
		دولتی	خصوصی		
۳۶۹۸	۳۷۴	۵	۵۹	۶۴۱۳۸۰
۲۳۰۸	۱۴۴	۳	۳۲	۳۵۱۳۸۵
۴۷۲۰۰	۷۳۱	۵۵	۶۳	۱۱۸۱۳۹۰
۶۶۷۵۹	۷۹۷	۱۲	۶۷	۷۸۱۳۹۲
۱۳۹۹۲۲	۶۴۷	۸	۷۲	۸۰۱۳۹۴
۱۲۸۱۰۶	۵۸۰	۰	۷۵	۷۵۱۳۹۵
۷۹۰۵۶	۴۰۰	۲۱	۴۸	۶۹۱۳۹۶
۱۳۴۹۷۳	۴۸۳	۱۱	۵۸	۶۹۱۳۹۷
۲۱۲۲	۶	۱	۰	۱استخراج بوکسیت
۸۰۷۴۹	۳۰۳	۷	۳۰	۳۷استخراج شن و ماسه
۰	۰	۰	۰	۰استخراج سنگ‌های تزئینی
۲۰۷۳۱	۶۸	۰	۱۴	۱۴استخراج سنگ لاشه
۲۴۰۰۱	۸۰	۲	۱۰	۱۲استخراج سنگ آهک
۴۲۳۶	۱۶	۱	۲	۳استخراج سنگ گچ
۰	۰	۰	۰	۰استخراج کائولن و خاک نسوز
۳۱۳۴	۱۰	۰	۲	۲استخراج سولفات استرونیوم و بر
۰	۰	۰	۰	۰استخراج نمک

مأخذ- مرکز آمار ایران. (ر.م).

- مرکز آمار ایران. دفتر صنعت، معدن و زیربنایی.

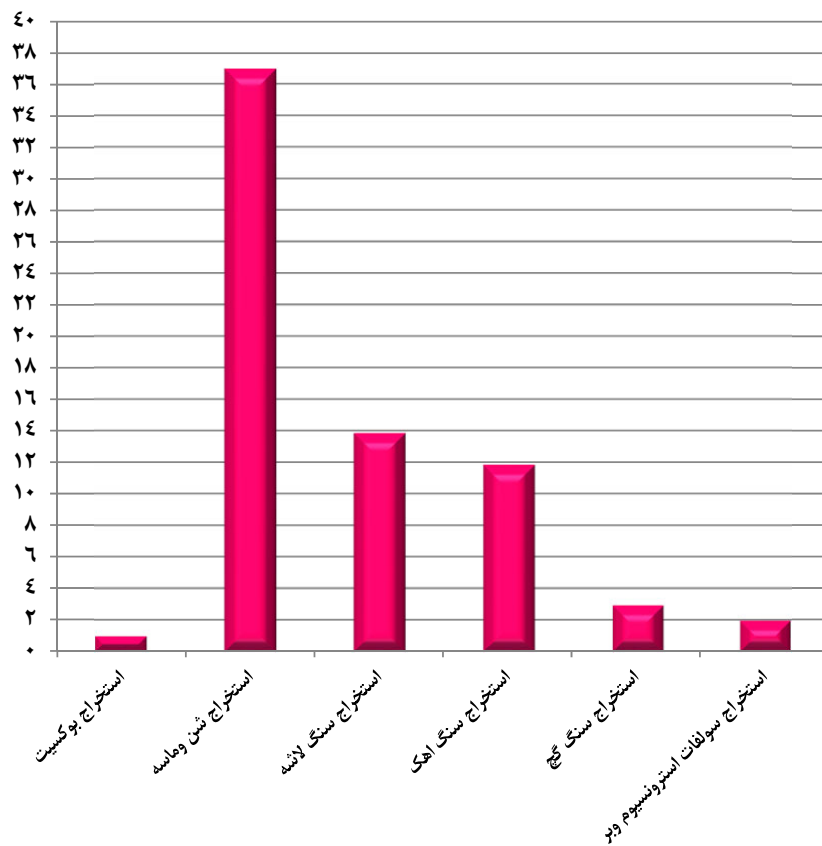
۶-۲- تعداد معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت و نوع استخراج

سال و فعالیت	جمع	استخراج روباز	استخراج زیرزمینی	استخراج روباز و زیرزمینی
.....۱۳۸۰	۶۴
.....۱۳۸۵	۳۵
.....۱۳۹۰	۱۱۸	۱۱۸	.	.
.....۱۳۹۲	۷۸	۷۷	.	۱
.....۱۳۹۴	۸۰	۸۰	.	.
.....۱۳۹۵	۷۵	۷۵	.	.
.....۱۳۹۶	۶۹	۶۹	.	.
..... ۱۳۹۷	۶۹	۶۹	.	.
.....استخراج بوکسیت	۱	۱	.	.
.....استخراج شن و ماسه	۳۷	۳۷	.	.
.....استخراج سنگ‌های تزئینی	۰	۰	.	.
.....استخراج سنگ لاشه	۱۴	۱۴	.	.
.....استخراج سنگ آهک	۱۲	۱۲	.	.
.....استخراج سنگ گچ	۳	۳	.	.
.....استخراج کائولن و خاک نسوز	۰	۰	.	.
.....استخراج سولفات استرونیوم و بر	۲	۲	.	.
.....استخراج نمک	۰	۰	.	.

مأخذ- مرکز آمار ایران. (۱۳۹۰).

- مرکز آمار ایران. دفتر صنعت، معدن و زیربنایی.

۱-۶- تعداد معادن در حال بهره برداری بر حسب فعالیت : ۱۳۹۷

مبنا: جدول ۲-۶

۳-۶- تعداد شاغلان معدن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت

سایر کارکنان (اداری، مالی و خدماتی)	کارکنان خط تولید		جمع	سال و فعالیت
	ساده	ماهر		
۸۳	۱۷۱	۱۲۰	۳۷۴۱۳۸۰
۲۳	۵۰	۷۱	۱۴۴۱۳۸۵
۶۹	۲۶۴	۳۹۸	۷۳۱۱۳۹۰
۱۷۳	۱۲۲	۴۱۴	۷۰۹۱۳۹۲
۱۷۱	۹۳	۳۸۳	۶۴۷۱۳۹۴
۱۳۲	۱۱۳	۳۳۵	۵۸۰۱۳۹۵
۸۲	۸۲	۲۳۶	۴۰۰۱۳۹۶
۹۲	۹۳	۲۹۸	۴۸۳۱۳۹۷
۱	۱	۴	۶استخراج بوکسیت
۴۴	۶۷	۱۹۲	۳۰۳استخراج شن و ماسه
۰	۰	۰	۰استخراج سنگ‌های تزئینی
۱۴	۱۵	۳۹	۶۸استخراج سنگ لاشه
۲۵	۵	۵۰	۸۰استخراج سنگ آهک
۶	۳	۷	۱۶استخراج سنگ گچ
۰	۰	۰	۰استخراج کائولن و خاک نسوز
۲	۲	۶	۱۰استخراج سولفات استرونیوم و بر
۰	۰	۰	۰استخراج نمک

مأخذ- مرکز آمار ایران. (م.م).

- مرکز آمار ایران. دفتر صنعت، معدن و زیربنایی.

۴-۶- مقدار و ارزش تولیدات مواد معدنی معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت
(هزار تن- میلیون ریال)

مقدار					فعالیت
۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۲	
۶۸۶۵۰۴۷	۵۲۰۵	۱۱۱۰۰	۷۹۹۱	۴۴۵۷	جمع.....
۴۸۰۰	۶	۷	۸	۵	استخراج بوکسیت.....
۵۱۰۶۰۰۰	۳۶۴۵	۶۰۴۰	۵۷۰۴	۳۴۳۷	استخراج شن و ماسه.....
۰	۰	۵	۲۰	۰	استخراج سنگ‌های تزئینی.....
۱۰۷۶۰۰	۱۲۰	۱۱۹	۱۴۹	۱۹۹	استخراج سنگ لاشه.....
۱۶۱۴۰۰۰	۱۳۸۹	۲۵۸۵	۲۰۴۰	۷۶۶	استخراج سنگ آهک.....
۲۹۹۴۷	۳۴	۳۳	۵۴	۴۵	استخراج سنگ گچ.....
۰	۰	۷	۶	۰	استخراج کائولن و خاک نسوز.....
۲۷۰۰	۱۱	۴	۸	۳	استخراج سولفات استرونیوم و بر.....
۰	۰	۰	۰	۰	استخراج زرنیخ، فسفات و ید.....
۰	۰	۲	۲	۲	استخراج نمک.....

۴-۶- مقدار و ارزش تولیدات مواد معدنی معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت (دنباله)
(هزار تن - میلیون ریال)

ارزش					فعالیت
۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۲	
۱۰۰۹۶۰۰	۵۱۰۱۳۳	۷۳۷۵۹۶	۷۳۱۴۴۴	۲۶۶۳۸۱	جمع.....
۴۵۶۰	۴۹۳۰	۵۱۰۰	۴۸۰۰	۲۶۰۰	استخراج بوکسیت.....
۷۹۶۹۸۰	۳۹۶۴۵۰	۴۸۹۲۲۶	۴۷۱۶۶۴	۱۶۱۲۶۴	استخراج شن و ماسه.....
.	.	۵۴۰۰	۹۶۶۸	.	استخراج سنگ‌های تزئینی.....
۴۹۳۰۱	۴۸۲۷۱	۴۲۲۰۴	۶۷۸۰۲	۴۴۲۶۸	استخراج سنگ لاشه.....
۱۴۴۱۳۰	۱۱۵۸۲۰	۱۷۱۰۶۵	۱۴۷۳۲۵	۴۳۹۲۴	استخراج سنگ آهک.....
۱۰۷۴۱	۹۶۷۰	۷۱۵۲	۱۰۶۳۵	۱۲۴۳۰	استخراج سنگ گچ.....
.	.	۴۲۲۵	۲۹۱۰	.	استخراج کائولن و خاک نسوز.....
۳۸۸۸	۴۹۹۲	۱۲۲۲۴	۵۷۰۰	۱۲۳۵	استخراج سولفات استرونیوم و بر.....
.	استخراج زرنیخ، فسفات و ید.....
.	.	۱۰۰۰	۹۴۰	۵۶۰	استخراج نمک.....

مأخذ- مرکز آمار ایران. (ر.م).

- مرکز آمار ایران. دفتر صنعت، معدن و زیربنایی.

۵-۶- ارزش افزوده و ارزش پرداختی‌ها و دریافتی‌های معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت:
۱۳۹۷ (میلیون ریال)

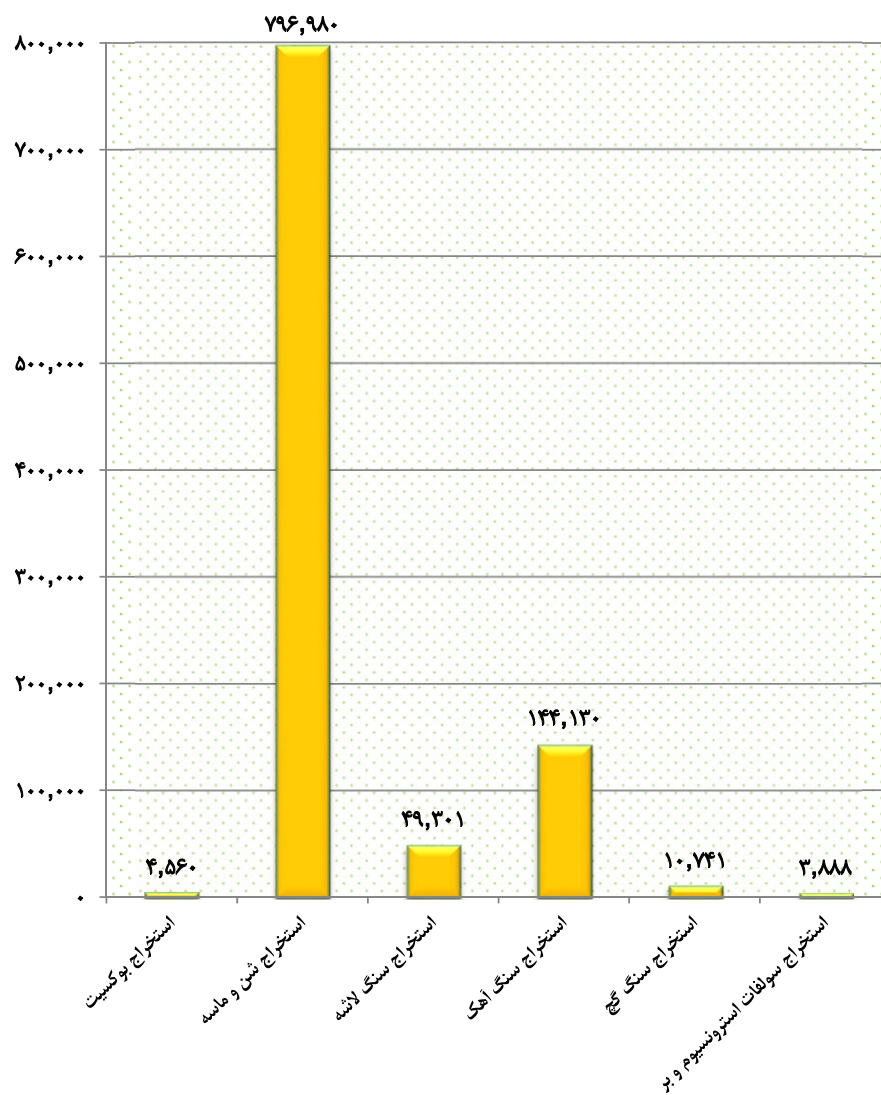
دریافتی‌ها (ستاندها)	پرداختی‌ها (داده‌ها)	ارزش افزوده	فعالیت
۱۰۳۸۹۴۸	۲۹۹۲۷۹	۷۳۹۶۶۶	جمع.....
۴۷۰۲	۸۵۵	۳۸۴۶	استخراج بوکسیت.....
۸۱۱۴۰۱	۲۴۵۰۶۳	۵۶۶۳۳۷	استخراج شن و ماسه.....
.	.	.	استخراج سنگ‌های تزئینی.....
۵۶۹۰۵	۷۳۵۰	۴۹۵۵۴	استخراج سنگ لاشه.....
۱۵۰۹۷۸	۴۰۹۹۶	۱۰۹۹۸۲	استخراج سنگ آهک.....
۱۰۸۵۸	۱۴۹۳	۹۳۶۵	استخراج سنگ گچ.....
.	.	.	استخراج کائولن و خاک نسوز.....
۴۱۰۴	۳۵۲۲	۵۸۲	استخراج سولفات استرونیوم و بر.....
.	.	.	استخراج نمک.....

مأخذ- مرکز آمار ایران. (ر.م).

- مرکز آمار ایران. دفتر صنعت، معدن و زیربنایی.

۲-۶- ارزش تولید مواد معدنی معادن در حال بهره برداری: ۱۳۹۷

میلیون ریال

منبع: جدول ۴-۶

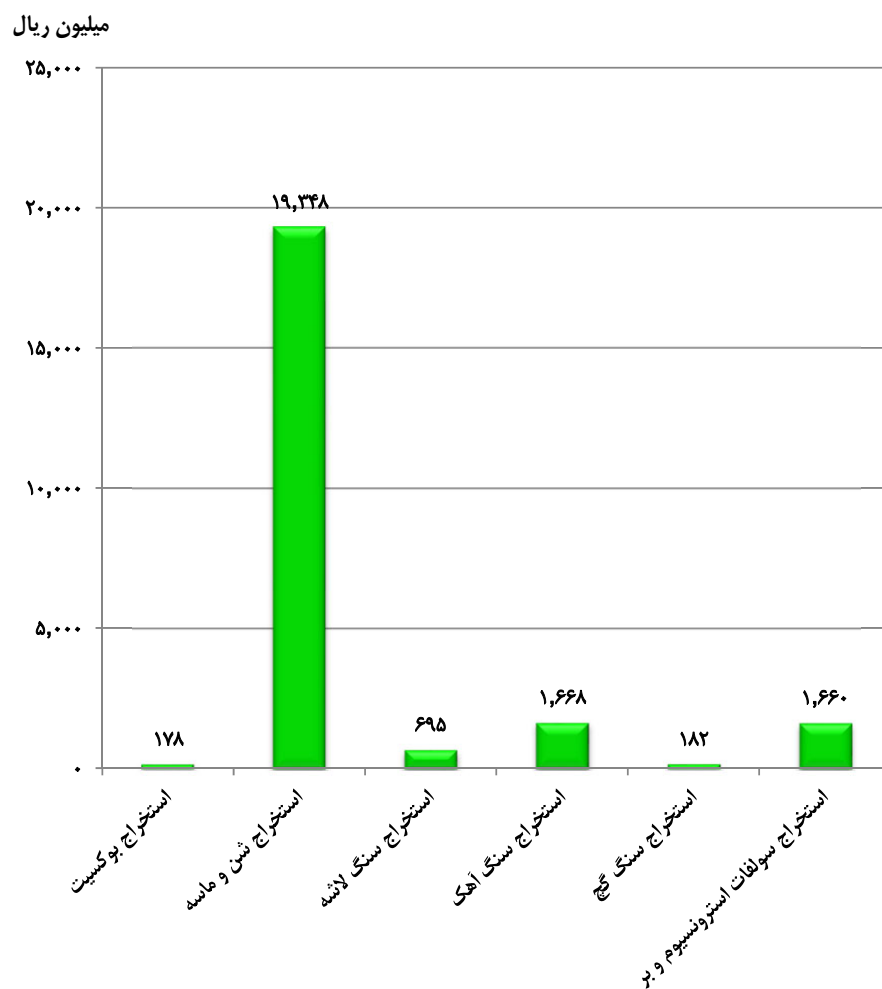
۶-۶- سرمایه‌گذاری (ارزش تغییرات اموال سرمایه‌ای) معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت و نوع اموال سرمایه‌ای: ۱۳۹۷ (میلیون ریال)

فعالیت	کل سرمایه‌گذاری	ماشین‌آلات، ابزار و وسایل کار بادوام و تجهیزات اداری	وسایل نقلیه	ساختمان و تأسیسات بدون زمین
کل معادن.....	۳۳۷۳۱	۱۷۹۴۹	۳۴۸۱	۳۳۰۳
استخراج بوکسیت.....	۱۷۸	۴۲	۳۷	۰
استخراج شن و ماسه.....	۱۹۳۴۸	۱۵۰۸۷	۲۱۹۲	۲۰۶۹
استخراج سنگ‌های تزئینی.....	۰	۰	۰	۰
استخراج سنگ لاشه.....	۶۹۵	۴۵۵	۲۴۰	۰
استخراج سنگ آهک.....	۱۶۶۸	۱۱۴۹	۴۰۷	۱۱۳
استخراج سنگ گچ.....	۱۸۲	۹۴	۶۷	۲۱
استخراج کائولن و خاک نسوز.....	۰	۰	۰	۰
استخراج سولفات استرونیوم و بر.....	۱۶۶۰	۱۱۲۲	۵۳۸	۰
استخراج نمک.....	۰	۰	۰	۰

فعالیت	راه اختصاصی	توسعه و اکتشاف	نرم‌افزارهای رایانه‌ای	سایر
کل معادن.....	*	*	*	*
استخراج بوکسیت.....
استخراج شن و ماسه.....
استخراج سنگ‌های تزئینی.....
استخراج سنگ لاشه.....
استخراج سنگ آهک.....
استخراج سنگ گچ.....
استخراج کائولن و خاک نسوز.....
استخراج سولفات استرونیوم و بر.....
استخراج نمک.....

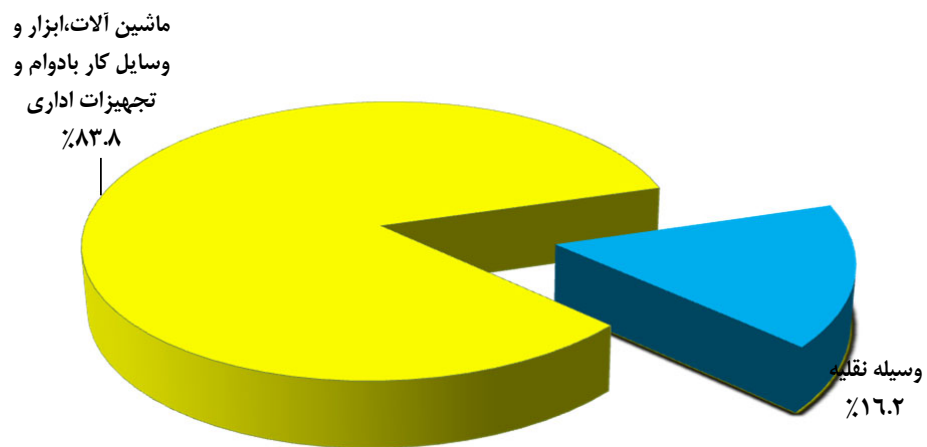
مأخذ- مرکز آمار ایران. دفتر صنعت، معدن و زیربنایی.

۳-۶- سرمایه‌گذاری معادن در حال بهره‌برداری برحسب فعالیت: ۱۳۹۷

مبنا: جدول ۶-۶

۴-۶- سهم انواع اموال سرمایه‌ای در سرمایه‌گذاری معادن
در حال بهره‌برداری: ۱۳۹۷

منبع: جدول ۶-۶

۶-۷- مشخصات عمومی شرکتهای تعاونی معدنی در پایان سال (میلیون ریال)

سال و شهرستان	تعداد	عضو	شاغلان	سرمایه
.....۱۳۸۰	۲۴	۱۹۹	۳۸۷	۸۶۹
.....۱۳۸۵	۲۸	۲۲۳	۴۱۳	۱۰۸۱
.....۱۳۹۰	۲۰	۱۷۷	۱۶۹	۸۹۰
..... ^(۱) ۱۳۹۴	۱۱	۹۶	۹۴	۵۵۶
..... ^(۱) ۱۳۹۵	۵	۴۲	۴۳	۳۴۹
..... ^(۱) ۱۳۹۶	۵	۴۲	۴۳	۲۸۱۱
.....۱۳۹۷	۶	۴۹	۵۰	۸۵۵۴
..... ۱۳۹۸	۱۶	۱۴۰	۱۶۸	۸۱۷۴
.....بویراحمد	۵	۴۴	۷۹	۲۰۴۹
.....کهگیلویه	۷	۶۱	۵۸	۶۶۷۶
.....گچساران	۳	۲۳	۱۹	۳۱
.....دنا	۱	۱۲	۱۲	۱۸
.....بهمئی	۰	۰	۰	۰
.....باشت	۰	۰	۰	۰
.....چرام	۰	۰	۰	۰
.....لنده	۰	۰	۰	۰

(۱) اطلاعات توسط دستگاه اجرایی، مورد تجدیدنظر قرار گرفته است.
 مأخذ- اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان کهگیلویه و بویراحمد.

